

A rendezvény támogatói:

BAÁR-MADAS REFORMÁTUS GIMNÁZIUM
BÉKÁSMEGYERI VERES PÉTER GIMNÁZIUM
MAGYAR KERTÉPÍTŐ KFT.
BRINGÓHINTÓ KKT.

Hanganyag: CSIBA LAJOS, KERÉKES BARNABÁS

A verseny első fordulójának körzeti szervezői:

Bács-Kiskun: NOVÁKNÉ KOROSSY JUDIT (Zrínyi Ilona Általános Iskola, Kecskemét)
Baranya/Somogy/Tolna: HEBLING ESZTER (Koch Valéria Középiskola, Ált. Isk., Pécs)
Békés: TÓTHNÉ BODÓ MÁRIA (GYAKI 5. Számú Általános és Sportiskola Tagint., Gyula)
Borsod-Abaúj-Zemplén: ÁGOSTONNÉ SÁPI ILDIKÓ (Kazinczy Ferenc Ált. Isk., Miskolc)
Budapest: **Dél-Buda:** ANTAL ERZSÉBET (Sashegyi Arany János Általános Iskola és Gimn.)
Dél-Pest: GÓCZ ÉVA (Lónyay Utcai Református Gimnázium)
Észak-Buda: GELNICZKY GYÖRGY (Békásmegyeri Veres Péter Gimnázium)
Észak-Pest: KAPOSINÉ BODÓ ANNA (Babits Mihály Gimnázium)
Kelet-Pest: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium)
Nyugat-Buda: FARKAS ESZTER (Áldás Utcai Általános Iskola)
Csongrád: BARANYI BETTINA (Kálvin Téri Református Általános Iskola, Makó)
Fejér: BERNÁTH VALÉRIA (Teleki Blanka Gimnázium és Általános Iskola, Székesfehérvár)
Győr-Moson-Sopron: CSÁKVÁRI ESZTER (Kovács Margit ÁMK, Győr)
Hajdú-Bihar: KATONÁNÉ FERENCZ ÉVA (Bocskai István Ált. Isk. és AMI, Derecske)
Heves/Nógrád: LACZKÓNÉ KISS BEATRIX (Kemény Ferenc Sportiskola, Eger)
Jász-Nagykun-Szolnok: TÓTH ÉVA (Kassai Úti Magyar-Angol Két Tan. Ny. Ált. Isk., Solnok)
Komárom-Esztergom: MÉSZÁROSNÉ NAGY ÉVA (Vaszary János Általános Iskola, Tata)
Pest megye – délkelet: MAGYAR ZSOLT (Szent István Gimnázium, Budapest)
Pest megye – délnyugat és észak: DÉCSEI ANDREA (Baár-Madas Ref. Gimnázium, Budapest)
Szabolcs-Szatmár-Bereg: TÓTHNÉ ANNUSKA ZSUZSANNA (Vári Emil Ált. Isk., Kisvárd)
Vas/Zala: BABATINÉ SIMON MARIANNA (Eötvös József Általános Iskola, Zalaegerszeg)
Veszprém: KÁSA ZSUZSANNA (Deák Ferenc Általános Iskola, Veszprém)

„Agykutatóként azt kívánom hazám polgárainak, hogy az agyunkat egyre jobban lefoglaló külső információáradat ellenére képesek legyünk odafigyelni a lélek hangjára, több ezer éves hagyományainkat hordozó első világra. Csak így állíthatjuk alkotóképességünket, vágyainkat, az együttműködő szellem erejét közös felemelkedésünk szolgálatába.”

Idézet Dr. Freund Tamás akadémikus, az első Bolyai-díjas bejegyzéséből a Bolyai Díj Emlékkönyvébe. Budapest, 2000. április 2.

BOLYAI ANYANYELVI CSAPATVERSENY®

BOLYAI FARKAS

BOLYAI JÁNOS

2015/16.
KÖRZETI FORDULÓ
4. OSZTÁLY

A rendezvény fővédnökei:

Prof. Dr. FREUND TAMÁS, a Magyar Tudományos Akadémia alelnöke
Dr. AÁRY-TAMÁS LAJOS, az Oktatási Jogok Biztosa

A feladatsorok összeállítói:

MARTON ÁGOTA középiskolai tanár
PAPP ISTVÁN GERGELY középiskolai tanár
SZŐCSNÉ ANTAL IRÉN általános iskolai tanár

A feladatsorok lektorálói:

KERÉKES BARNABÁS középiskolai tanár
TÓTH ANDRÁS általános iskolai tanár

A honlap és az informatikai háttér működtetője:

TASSY GERGELY középiskolai tanár

A verseny megálmodója:

NAGY-BALÓ ANDRÁS középiskolai tanár

<http://www.bolyaiverseny.hu/magyar>

Az 1-13. feladatok megoldását a válaszlapon a megfelelő helyre tett X-szel jelöljétek! Előfordulhat, hogy egy feladatban több válasz is helyes.

- Összesen hány ellentétpár van a felsorolásban?
mohó, pinduri, mértékletes, lomha, tehetős, ludas, zsémbes, vétlen, csenevész
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Cselekvő főnevek.** Mely keresztnévnek rejtenek valamilyen cselekvést jelentő szót, igét? (Például Artúr → túr)
(A) Etele (B) Töhötöm (C) Előd (D) Kálmán (E) Zoltán
- „Ó ha ... volnék” – sóhajt föl háromszor is Weöres Sándor *Buba éneke* című versének szereplője. Mi mindennek képzeletben magát Buba, azaz mely szavak illelnek a kipontozott helyre?
(A) rigó (B) cinke (C) szellő (D) felhő (E) csillag
- Szólások és állatok.** Mely állat illik a felsorolt szólások valamelyikébe?
*Jobb ma egy ..., mint holnap egy Egy ... nem csinál nyarat.
Kerülgeti, mint ... a forró kását.*
(A) szamár (B) ló (C) rigó (D) kutya (E) macska
- Szóalkotás.** Ha a pont helyére egy-egy magánhangzót teszünk, különböző értelmes szavakat hozhatunk létre. Jelöljétek meg az így létrejött szavakra vonatkozó igaz állításokat! T . L
(A) Csak három szót lehet kirakni. (B) Van köztük egy melléknév is.
(C) Két főnév és egy ige van köztük. (D) Kettő visszafelé is értelmes.
(E) Csak hosszú magánhangzóval lehet így szót alkotni.
- Mátyás király tréfás kedvéről és egy okos, öreg juhászról szól az *Eb, aki a kanalát meg nem eszi* című népmese. Próbáljátok meg felidézni a mese történetét és főként a tanulságát, majd válasszátok ki azt a közmondást, amelyik a legjobban illik a meséhez!
(A) Sok lúd disznót győz. (B) Sok jó ember kis helyen is elfér.
(C) Minden lében kanál. (D) Jobb ma egy veréb, mint holnap egy tuzok.
(E) Aki másnak vermet ás, maga esik bele.
- Szóláskiegészítő.** Belevész a részletekbe, és valami nyilvánvaló dolgot nem vesz észre – ezt jelenti az a szólás, amelyet hiányosan idéztünk. Melyik kifejezés való a kipontozott helyre? *Nem látja a fától ...*
(A) a madarakat (B) a Napot (C) a kiutat (D) az erdőt (E) a csapdát
- Mely betűcsoportokból lehet kirakni egy-egy virágnevet? Természetesen az összes betűt fel kell használni.
(A) ÁIULNPT (B) AOOGNR (C) ÁIUKLMST (D) ÁICNRSZ (E) AIOBLY

- Kányádi Sándor *Küküllő kalendárium* című versfüzéréből idéztük az *Ősz* című vers részletét szótagolva. Összesen hány szót tagoltunk hibásan?
*S am-i-kor el-fár-ad, S a part-i fűz-fák is
szív-es von-tat-ó-nak mind e-lő-re-dől-nek,
a für-ge hal-acs-kák mut-at-ják az ut-at
e-lé-be fo-góz-nak. a vén Kü-kill-ő-nek.*
(A) 5 (B) 6 (C) 7 (D) 8 (E) 9
- Betűrend.** Állapítsátok meg, hogy helyes-e a felsorolás betűrendje, majd jelöljétek meg az igaz állításokat! *világ – villám – Villó – villog – Virágh – virág – virít – virgács – virgonc – virrad*
(A) A felsorolás betűrend szerint helyes. (B) Az első négy szóig helyes.
(C) Akkor lesz helyes, ha két szót felcserélünk.
(D) Ahhoz, hogy helyes legyen, két-két egymással szomszédos szót kell felcserélni, mert összesen négy szó van rossz helyen.
(E) A felsorolás helytelen, és egyik előző állítás sem igaz.
- Hogyan írjuk:** k-val vagy kk-val? Mely szavakból hiányzik **kk**?
(A) va...ant (B) ri...olt (C) csu...lik (D) re...enő (E) sza...ad
- Hány tantárgyat lehet összesen kirakni a következő szótagokból? *KÖR IS MA NE TI TEST TAN LÉS OL VE KA TE NYE MA KÖLCS VA RET*
(A) 1 (B) 2 (C) 3 (D) 4 (E) 5
- Jelöljétek be a *maskara* szóval rokon értelmű kifejezéseket!
(A) ruhadísz (B) jelmez (C) zagyva beszéd
(D) japán harci köpeny (E) feltűnő, mulatságos öltözék

A következő feladatot a válaszlapon kijelölt helyén oldjátok meg!

- A világvándora herceg* című népmeséből idéztünk egy részt, ám az telis-tele van helyesírási hibával. Írjátok újra a szöveget hibák nélkül, ám úgy, mintha a mese veletek történt volna meg, azaz többes számban! Tehát: *Kiszálltunk...* Vigyázat! Nem csak a cselekvést jelentő szavakat kell átírni.
Kiszállt a világvándora herceg a szigetre, ottan lefeküött egy cédrusfa alá, mingyárt elis szenderült, s aludt szépen másnap reggellig. Ahogy felébredt, elindult a szigeten. Először is a rézerdőbe ért, ahol rézmadarak énekeltek; onnan az ezüsterdőbe, ott meg ezüstfehér madárkák dalloltak. Az ezüsterdőből ért az aranyerdőbe. Ottan aranymadarak énekeltek ojan szép notákat, hogy a hercegnek a szíve felvidult belé. Ment tovább, s a virágerdőbe jutott, ahol aranyméhek döngicséltek a virágokon. Ennek az erdőnek a közepén állott a sziget kirájának a palotája. Hétszínű szírvány volt ennek a kapuja, s anyi ablak rajta, ahány nap az esztendőben! S ím, emberek jöttek a herceg elé, szépen karon fokták, s úgy vezették fel őt a palotába.